

קובץ יקר

המושבה הישראלית הגדולה בארצות-הברית — אותו קיבוץ של רבבות יורדים מישראל, ורבבות אחרים, השוהים שם לצרכי לימודים, שליחות לאומית או עסקים — נוהגת לשמור על הקשר החי עם ישראל באמצעות עיתונים המגיעים מן הארץ. בתחום זה ממלא העולם הזה תפקיד מרכזי.

מלבד מנויי העולם הזה בארצות-הברית, המקבלים מדי שבוע את העיתון בדואר-אחרי, נמכר העולם הזה באמצעות מפיץ אמריקאי בדוכני-עיתונים רבים בערים הראשיות של ארצות-הברית. לישראלים בארצות-הברית זהו תענוג די יקר. הוא עולה להם בין דולר וחצי לשני דולר הגליון, בהתאם למקום המכירה. זוהי אחת הסיבות לכך שגליון בודד של העולם הזה עשוי לעבור ידיים רבות, להתגלגל דרך עשרות משפחות, או לשרת רובע שלם המאוכלס בישראלים.

לא מכבר ניצלה הסוכנות היהודית את תפוצתו של העולם הזה בקרב הישראלים בארצות-הברית. היא הצליחה לצרף, בדרך הידועה רק לאנשיה, לגליונות העולם הזה המיועדים לאמריקה, גליונות הסברה לישראלים השוהים שם, על מנת לשכנעם לחזור לארץ, תוך פירוט כל ההקלות המצפות להם. משום כך לא היתה זו הפתעה עבורנו, כשרשימה בודדת אחת, שפורסמה בכתב-עתון לפני חודש (העולם הזה 1748), עוררה גל של תגובות מאנשי המושבה הישראלית בארצות-הברית.

★ „לא צדיק אך לא דמות נאלחת!”

הכוונה היא לרשימה לדפוק את אמריקה, שכתב משה רוטמן, יש ראלילשעבר המתגורר בלוס-אנג'לס, בה פירט בלשון ציורית והומוריסטית את האפשרויות הפתוחות בפני כל ישראלי באמריקה — וכמוכן בפני כל אורח אמריקאי או יורד ממדינה אחרת — להיות חיים קלים באמצעות עקיפת החוק.

ישראלים רבים, שקראו את הרשימה, ראו את עצמם נפגעים. קיבלנו ערימה של מכתבי-תגובה על אותה רשימה. אצטט כאן רק אחד מהם, המאפיין את הנוסח והסיגנון של רובם. כותב המכתב הוא ישראלי הלומד באוניברסיטת קליפורניה, המבקש להישאר על-מסגרת: „ברצוני להתייחס למאמרו של משה רוטמן, על הישראלים באמריקה. אינני בא לבשר או להכחיש עובדות המובאות במאמר הנ"ל. יתכן כי המחבר כתב מניסיונו האישי, או מניסיון חבריו. אולם כאשר הוא מתיימר לספר על נסיונם של אלפי (!) ישראלים, או-אז הופך סיפורו להשמעה בה"א הידיעה.

„המאמר אומנם דן, לכאורה, ביורדים בלבד, אולם מילה זו מוזכרת רק פעם אחת, בכותרת המאמר. בגוף המאמר מדובר על ישראלים בכלל. אני ישראלי, הנמצא בקליפורניה זו השנה השישית לצרכי לימודים והשתלמויות. במשך תקופה זו הכרתי מקרוב כ-250 ישראלים ובני משפחותיהם. חלקם כבר חזרו לארץ, חלקם נמצא עדיין כאן, וחלקם, קרוב לוודאי, לא יחזרו לארץ בעתיד הנראה לעין. חלקם הצליחו במשימתם, חלקם לא. חלקם רכשו חברים ועשו שם טוב לעצמם ולישראל, חלקם לא.

„לכמה מהם היתה האפשרות הכספית לחיות ביד רחבה. רובם עבדו ועובדים קשה למחייתם. הם לא מיסכנים -- אבל גם לא טפילים. „לא אנסה לתאר את הישראלי הממוצע כמלאך. אולם בין צדיק תמים לבין הדמות הנאלחת, המתוארת במאמר, משתרע שטח עצום של אנשים חיים, בשר ודם, על כל מעלותיהם ומיגרעותיהם. כאדם המשתייך לקבוצה זו, נפגעתי קשה, שלא לדבר על משפחתי בארץ, שעקב חוסר-הידיעה וחוסר-המגע האישי הבלתי-אמצעי, נפגעה עוד יותר קשה ממני.”

★ דמות דמיונית

אין לי ספק שהקורא הזה, וכמוהו קוראים רבים אחרים של העולם הזה בארצות-הברית, שהגיבו בדרך דומה, התייחסו לרשימתו של רוטמן בקצת יותר מדי רצינות.

אם כתב רוטמן על שיטת הנשואין הפיקטיביים, כדרך לקבלת האזרחות האמריקאית, אין פירוש הדבר כי כל ישראלי שני באמריקה משיג אזרחות בדרך זו. אם הצביע על הדרך בה אפשר לאכול ארוחה בסופרמרקט בלי לשלם, אין צורך להבין מכך שמרבית הישראלים חיים בדרך זו בארצות-הברית. רוטמן גטל כמה שיטות נפוצות, התבונן עליהן דרך זכוכית מגדלת, וריכז את כולן סביב דמות דמיונית אחת, לצורך הכתיבה. כמוכן, הדמות שהתקבלה, זו של „הישראלי המכוער“ בארצות-הברית, היא, כמוכן, דמיונית והומוריסטית, ואין ללמוד ממנה על כלל הישראלים השוהים שם.

משה רוטמן עצמו הוא בעל חנות בגדים בלוס-אנג'לס. כקוראים רבים אחרים של העולם הזה בנכר, הוא רואה את עצמו לא רק כקורא העיתון, אלא גם ככותב חופשי שלו. זהו סוג קוראים, שאין אולי אף לעיתון אחד בעולם. הם רואים את עצמם ככתבים מתנדבים של העיתון, מציינים אותו ברשימות, ידיעות, קטעי-עיתונים ואינפורמציה אחרת, שהיו רוצים שתשיע לנו. מבחינה זו אולי יש להעולם הזה רשת-הכתבים הגדולה ביותר בעולם. השבוע, למשל, מצא אותו משה רוטמן לנכון לדחה לנו, בדרך מקורית, על ההפשרה שחלה ביחסים בין ישראלים וערבים, גם בארצות-הברית.

★ מילואים באמריקה

כתב רוטמן: „נדמה לי שאני הישראלי היחיד העושה מילואים גם בארצות-הברית. כשישראלים מבקרים אותי בחנות-הבגדים שלי, הם שואלים אותי לפעמים: איפה קובע-הפלדה שלך?”

„מול חנותי נמצאת חנות של יינות של משפחה ערבית. יריות אין, אבל האצבע האמצעית יורה. כל בוקר וערב היו משתוללים פה קרבות עזים. האווירה בינינו שיקפה בדיוק את המתיחות בתעלה. כשהחברה הישראלים היו מגיעים לכאן, היו הקללות והצעקות בינינו מושכות לכאן הרבה קונים. אנחנו מחליפים דעות. הם קונים אצלי בגדים, ואני קונה אצלם יין. מובן שאנחנו מתמקחים עם כל מכירה ומרגישים כמו בבית. לפעמים פונה אלי בעל החנות הערבי, עבדאללה קוראים לו, ואומר: מוסה, בוא נעשה שלום. „כשאני מסתכל בו, זה מעורר אותי, ואני מרגיש מצויין. אני יודע שזה באמת מה שהוא רוצה. עייפנו כבר מלצעוק ומלקלל זה את זה. כשיש שלום, זה טוב לשנינו. האחירה מצויינת, והעזרה ההדדית לא תאמן. „אני רק מקווה שההפתחות החברתית, שנוצרה כאן בינינו, תשתקף גם בתעלת-הסואץ עצמה.”

אל תרע

...לעולם לא נפרד

כי הונדה בטוח!
הונדה חזק!
הונדה חסכוני!
הונדה יעיל ויפה
הונדה הטוב מכולם

HONDA
האופנוע הנפוץ ביותר בעולם

סוכנות ראשית לגוש דן:

ס. ג. חבי' להשקעות בע"מ, רח' השרון 10, טל. 35367
סוכנויות משנה: „קל נע“, תל-אביב, רח' נחמני 64, טל. 612310 • רמת-גן: דרך ז'בוטינסקי 48, טל. 727341 • חולון: ב"ס נהיגה שמואל, רח' המעפילים 102, טל. 840328 • חיפה והצפון: קפלן משה, רח' הרצל 74, טל. 64803; „אופן“, ש. קרביץ, רח' הרצל 82, טל. 64885.

לה רעיון!

אבל עם פנטסיה זה פנטסטי!

פנטסיה החתון המהפכני לשמוש חרפתי

- פנטסיה הוא התחנות שאת לובשת ומשליכה
 - פנטסיה איראלי לשמוש יום-יומי נסיעות. חופשות ותקופה חרדית
 - פנטסיה מיוצר מחמר מהפכני המורכב מ 20% אקריליק ו 80%
 - ויסקו-ריון בעיבוד דנטל ופלא. בשלל צבעים מקסימים
 - פנטסיה הגייני. רך ועמים למגע. סופג יעה וחמים בחורף.
 - פנטסיה לנשים בשתי מידות - בקני ותחתון שלם.
 - פנטסיה לילדים.
 - פנטסיה לגברים - בקרוב.
 - נמכר בסט של 5 יחידות.
- להשיג בבחי מרקחת, סופרמרקטים. בתי-כבי וצרכניות
דרקס תעשיות בע"מ תל-אביב. ת.ד. 6165. טל. 820059